

Klimaatplan SBZ Pensioen

Klimaatplan SBZ Pensioen

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
2. Klimaatovertuigingen SBZ Pensioen.....	3
3. Klimaatdoelen en roadmap	4
<i>Beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties</i>	<i>5</i>
<i>Onroerend goed</i>	<i>6</i>
<i>Private Equity.....</i>	<i>7</i>
<i>Infrastructuur</i>	<i>8</i>
<i>Impactbeleggingen.....</i>	<i>8</i>
<i>Staatsobligaties</i>	<i>9</i>
<i>Hypotheken</i>	<i>10</i>
4. Verantwoording.....	12
5. Bijlagen	13
<i>A. Definities.....</i>	<i>13</i>
<i>B. Maatschappelijke context.....</i>	<i>14</i>

Klimaatplan SBZ Pensioen

1. Aanleiding

Waarom een klimaatplan?

Binnen ons beleid voor Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB), het MVB-beleid, is "Klimaat" een van de thema's waarop het pensioenfonds zich focust. Voor het thema "Klimaat" is onder andere gekozen omdat sponsors en (vertegenwoordiging) van werknemers hebben aangegeven dit thema belangrijk te vinden.

SBZ Pensioen steunt het klimaatakkoord van Parijs. Als middelgrote belegger kunnen en willen we een actieve bijdrage leveren aan het halen van de doelstellingen van Parijs. Want geld heeft invloed. De belangrijkste afspraak in dit akkoord is het streven om de gemiddelde wereldwijde temperatuurstijging ruim onder de 2 graden Celsius houden. En de 195 landen die het akkoord ondertekenden, willen dat het liefst nog verder beperken tot 1,5 graad.

Daarnaast is het beheersen van klimaatrisico's belangrijk voor de financiële waarde van onze beleggingen. In dit klimaatplan heeft SBZ Pensioen haar overtuigingen op het gebied van klimaat verder uitgewerkt.

2. Klimaatovertuigingen SBZ Pensioen

SBZ Pensioen heeft de volgende beleggingsovertuiging / belief op het gebied van duurzaam beleggen:

"Om op langere termijn waarde te kunnen realiseren, dienen (uitgevende) instellingen een 'license to operate' in een veranderende samenleving te hebben. Het bestuur gelooft dat instellingen die in de bedrijfsvoering rekening houden met ESG-factoren op de lange termijn beter gepositioneerd zijn om duurzame financiële resultaten te behalen dan instellingen die dat niet doen. Maatschappelijk verantwoord beleggen is daarom integraal onderdeel van het pensioenfondsbeleid. Ook streeft SBZ Pensioen ernaar om, in lijn met haar strategie, door middel van haar beleggingen een negatieve impact te voorkomen en indien mogelijk een positieve bijdrage aan maatschappelijke doelen te maken."

Voor het thema "Klimaat" heeft SBZ Pensioen de volgende aanvullende overtuigingen vastgesteld:

- Wij kunnen met ons beleggingsbeleid bijdragen aan de transitie naar een duurzamere wereld.
- Wij geloven dat wij bedrijven kunnen stimuleren om positieve stappen te zetten door de dialoog met hen aan te gaan en geven daarom de voorkeur aan de instrumenten engagement en stemmen boven het instrument uitsluiting.
- Klimaatverandering als gevolg van CO₂e-uitstoot en opwarming van de aarde wordt gezien als de drijver van de negatieve impact op de wereld en vormt een risico in de portefeuille. Wij vinden het daarom belangrijk om bij te dragen aan de energietransitie en het reduceren van de wereldwijde CO₂e-uitstoot.
- Klimaatrisico's kunnen zich op verschillende manieren manifesteren in zowel transitie- als fysieke risico's. Het beheersen van beide risico's vinden wij belangrijk bij onze beleggingskeuzes.
- Klimaatrisico's kunnen een bedreiging zijn voor ondernemingen (risico's vormen), maar klimaatrisico's kunnen ook kansen bieden (bijvoorbeeld impact beleggingen).

Klimaatplan SBZ Pensioen

3. Klimaatdoelen en roadmap

SBZ Pensioen heeft de volgende twee hoofddoelstellingen:

1. De totale beleggingsportefeuille van SBZ is in lijn met de CO₂e-reductiedoelstellingen zoals deze zijn opgenomen in het Parijsakkoord. SBZ Pensioen committeert zich hiermee aan de doelstellingen om de opwarming van de aarde tot het 1,5 graden Celsius scenario te beperken en in 2050 een klimaatneutrale beleggingsportefeuille te beheren.
2. SBZ Pensioen streeft naar vergroening van de bedrijven in onze portefeuille.

Het pad hiernaartoe, de zogenaamde Roadmap, ziet er als volgt uit:

Tot en met 2022:

- 2022 was het startjaar van de roadmap. SBZ Pensioen neemt 2022 als uitgangspunt en vanaf hier is het beleid doorontwikkeld.
- Voor 2022 zijn we gestopt met beleggen in bedrijven die meer dan 10% van hun omzet realiseren via energieopwekking uit thermische steenkool, oliewinning uit teerzanden en/of winning uit het poolgebied.
- We gaan ook al meerdere jaren de dialoog aan met bedrijven ter verlaging van hun CO₂e-voetafdruk. Als zo'n dialoog niet werkt, dan stoppen we met beleggen in dat bedrijf.
- Ook heeft SBZ Pensioen een portefeuille impactbeleggingen voor het thema klimaat/milieu opgebouwd. Dit zijn bijvoorbeeld windmolenparken.

Tot en met 2025

- ESG rapportage: SBZ Pensioen heeft een dashboard ontwikkeld waarmee het pensioenfonds ESG-risico's voor aandelen en bedrijfsobligaties volgt. Binnen dit dashboard is in het bijzonder aandacht voor het klimaatbeleid;
- CO₂e-target: Het pensioenfonds heeft een soft CO₂e-target reductie doelstelling vastgesteld voor de aandelenportefeuille van 7% per jaar t.o.v. ultimo 2019 cijfer;
- PAI rapportages: Het pensioenfonds is een artikel 8 fonds. Het pensioenfonds heeft een PAI rapportage opgesteld, waarin klimaatrisico's zijn opgenomen;
- Green bond allocatie: SBZ Pensioen heeft een minimale allocatie naar green en social bonds vastgesteld van 10% binnen de global credit portefeuille.
- Managers: Het pensioenfonds heeft de richtlijnen van een manager aangepast om te borgen dat de manager aansluit bij de gewenste CO₂e-reductie;
- Private markets: Het pensioenfonds heeft nieuwe beleggingen in traditioneel private equity en infrastructuur stopgezet. Nieuwe beleggingen dienen plaats te vinden binnen de impact portefeuille;

Klimaatplan SBZ Pensioen

2026-2028:

In 2025 scherpen we ons klimaatplan aan, we baseren dit in belangrijke mate op het MVB deelnemersonderzoek dat we begin 2025 uitvoeren onder onze deelnemers. Onderdeel van dit onderzoek is klimaat en biodiversiteit.

De klimaatstrategie voor 2026-2028 is onderverdeeld naar de verschillende beleggingscategorieën.

Categorie	CO2e-meting	Klimaatdoelen	Actieplan
Beursgenoteerde aandelen	Ja	Ja	Ja en in ontwikkeling
Bedrijfsobligaties	Ja	Ja	Ja en in ontwikkeling
Onroerend goed	Daar waar mogelijk	Ja	In ontwikkeling
Hypotheek	Ja	In ontwikkeling	In ontwikkeling
Staatsobligaties	Daar waar mogelijk	Nee	In ontwikkeling
Private Equity	Daar waar mogelijk	Nee	Uit faseren
Infrastructuur	Daar waar mogelijk	Ja	Ja
Impact	Daar waar mogelijk	Ja	Ja en in ontwikkeling

Het actieplan is doorlopend in ontwikkeling. In 2025 heeft SBZ Pensioen verdere stappen gezet, maar veel acties moeten nog worden uitgewerkt en vastgesteld via concrete investment cases.

Beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties

SBZ Pensioen belegt in mandaten. Dit maakt het mogelijk om eigen beleid en sturing te geven. SBZ Pensioen past een scala van instrumenten toe om het gewenste klimaatbeleid te realiseren waaronder uitsluitingen, stemmingen, engagement en richtlijnen.

CO2e-reductie

Ten opzichte van eind 2019 streven wij naar een gemiddelde reductie in CO2e-uitstoot van 7% per jaar op basis van Weighted Average Carbon Intensity (scope 1 + 2). We willen deze reductie bereiken door middel van actieve dialoog en een gericht uitsluitingenbeleid. Hierbij kijken we naar de reductie in de daadwerkelijke beleggingsportefeuille (dus niet ten opzichte van de benchmarkportefeuille). We monitoren de ontwikkeling van de portefeuille op kwartaalbasis en evalueren het gerealiseerde beleid op jaarbasis en passen het beleid indien nodig en indien passend aan.

Minimum klimaateisen

SBZ Pensioen sluit beleggingen in bedrijven die meer dan 10% van hun omzet halen uit thermische kolen, teerzanden of arctische exploratie en boringen uit. SBZ Pensioen sluit daarnaast bedrijven uit die sterk achterblijven bij de doelstellingen van het Parijsakkoord en waar de engagement manager aangeeft dat engagement naar verwachting geen zin heeft. Hiervoor willen een vooruitkijkende methode gebruiken. Dit systeem laat zien in hoeverre bedrijven op koers liggen om hun klimaatdoelen te halen en in hoeverre deze aansluiten bij de Parijsse doelstellingen. Bedrijven die onvoldoende voortgang maken worden uitgesloten. In de uitwerking van onze kaderstellingen aandelen en credits gaan we kijken welk systeem we hiervoor kunnen gebruiken en welke samenwerking we daarvoor moeten aangaan / aanpassen.

Klimaatcommitment

We streven ernaar om een actieve dialoog te voeren met bedrijven die verantwoordelijk zijn voor 70% van de financed emissions in de prioriteitssectoren (Landbouw, Aluminiumproductie, Cementproductie, Kolen, Onroerend goed, IJzer- en staalproductie, Olie en gas, Elektriciteitsopwekking, Transport) binnen de aandelen- en creditportefeuille. We evalueren jaarlijks deze ambitie en gaan na of het mogelijk is deze te verhogen.

De actieve dialoog is erop gericht dat bedrijven in de prioriteitssectoren concrete en ambitieuze doelstellingen hebben voor de reductie van de CO2e-uitstoot (real world impact metrics). Wij beoordelen of bedrijven voldoende voortgang maken aan de hand van het eerder genoemde systeem, waarbij bedrijven worden ingedeeld naar hun mate van aansluiting op het Parijsakkoord. Bedrijven die onvoldoende aligned zijn met de

Klimaatplan SBZ Pensioen

Parijze doelstellingen zullen worden uitgesloten, wat betekent dat SBZ Pensioen geen actieve dialoog meer met ze voert.

In de doelstelling van de dialoog wordt meegenomen dat bedrijven zich uiterlijk in 2026 committeren aan het Parijsakkoord. Bedrijven moeten volgens planning voortgang boeken op hun plannen en hierover rapporteren inclusief cijfermatige data inzake onder meer CO₂e en investeringen.

Indien bedrijven binnen de prioriteitssectoren onvoldoende voortgang laten zien en/of niet rapporteren over de uitstoot, gaat SBZ Pensioen over tot desinvestering. SBZ Pensioen zal daarnaast op portefeuille niveau monitoren of de gewenste CO₂e reductie wordt gerealiseerd.

is SBZ Pensioen onderzoekt of de huidige (actieve) beleggingsstrategie met meerdere managers nog past bij haar ambities op het gebied van klimaat en MVB en . SBZ Pensioen wil daarbij o.a. inzicht krijgen in hoeverre de klimaatstrategie van de managers aansluit bij SBZ Pensioen en in hoeverre de actieve strategieën na kosten nog voldoende toegevoegde waarde bieden na implementatie van het klimaatplan.

Klimaatoplossingen

We stellen als doel minimaal 10% te beleggen in green en social bonds binnen de credit portefeuille op basis van de ICMA Principles. Bedrijven die groene obligaties uitgeven gebruiken de opbrengsten van deze obligaties om milieuvriendelijke projecten te financieren. Bijvoorbeeld projecten in hernieuwbare energie, maar ook andere projecten. Op deze manier leveren de beleggingen in groene obligaties een positieve duurzaamheidsbijdrage, die bovendien meetbaar is.

Ontwikkeling beleid/ Actieplan

SBZ Pensioen verwacht dat bedrijven binnen de prioriteitssectoren voldoende voortgang zullen laten zien om de doelstellingen in het Parijsakkoord te realiseren. Het pensioenfonds houdt er echter rekening mee dat niet alle bedrijven hiertoe bereid zijn. Dit zal dan leiden tot het uitsluiten van deze bedrijven, waarvan de impact op beleggingsuniversum mogelijk groot is. SBZ Pensioen is in 2025 een onderzoek gestart naar de geschikte vorm van beleid en strategie bij deze situatie. Dit zal SBZ Pensioen in staat stellen om het beleid in 2026 aan te passen indien noodzakelijk en/of gewenst, zodat het pensioenfonds klaar is om de nodige acties te kunnen ondernemen.

Klimaat is nauw verbonden met het thema biodiversiteit. Naar aanleiding van het deelnemersonderzoek in 2025 is biodiversiteit opgenomen als een van de MVB-focusthema's van SBZ Pensioen. We onderzoeken momenteel welke concrete doelen het fonds wil formuleren binnen dit thema en hoe deze vertaald kunnen worden naar de beleggingsportefeuille. SBZ Pensioen heeft hiervoor een biodiversiteitsbeleid opgesteld.

Onroerend goed

SBZ Pensioen heeft geen directe beleggingen in onroerend goed. Het pensioenfonds investeert in zogenaamde closed en open end fondsen. Doordat SBZ Pensioen in fondsen belegt is sturing relatief moeilijk. Effectieve sturing kan plaatsvinden door enerzijds managers aan te spreken, bijvoorbeeld bij aandeelhoudersvergaderingen, en anderzijds door allocatiebeleid. De fondsen waarin SBZ Pensioen belegt zijn relatief illiquide, waardoor SBZ Pensioen op het terrein van allocatie beperkte korte termijn sturingsmogelijkheden heeft. Op lange termijn zijn deze mogelijkheden er natuurlijk wel.

CO₂e-reductie

SBZ Pensioen heeft de ambitie om jaarlijks de CO₂-intensiteit van de vastgoedportefeuille te rapporteren. De CRREM-standaard (CRREM staat voor Carbon Risk Real Estate Monitor) biedt per land, gebouwtype en gebruiksfunctie een CO₂e-emissiereductiepad dat in lijn is met de doelstellingen van het Akkoord van Parijs en vergelijkt de werkelijke uitstoot met dit pad.

Het realiseren van eventuele CO₂e-reductiedoelen kan via twee wegen: herontwikkeling en selectie. Bij herontwikkeling investeren de fondsen in klimaatmaatregelen om bijvoorbeeld kantoorgebouwen of woningen duurzamer te maken. Bij selectie alloceren fondsen gelden naar onroerend goed dat relatief duurzaam is.

Klimaatcommitment

Klimaatplan SBZ Pensioen

De combinatie van enerzijds een illiquide categorie en anderzijds marktontwikkelingen hebben er toe geleid dat SBZ Pensioen de laatste jaren geen nieuwe beleggingen heeft gedaan. Dit betekent dat de portefeuille van SBZ Pensioen grotendeels belegt in fondsen waar bij de selectie het thema klimaat nog geen rol speelde. Fondsbeheerders hebben echter beleid ontwikkeld. SBZ Pensioen monitort deze ontwikkeling op basis van informatie die zij krijgt van haar Manager of Managers. Hierbij wordt o.a. gebruik gemaakt van GRESB. SBZ Pensioen zal in 2025 de klimaatcommitment van de fondsen nader in kaart brengen, zodat er een duidelijk beeld ontstaat over de gehele onroerend goed portefeuille.

Klimaatoplossingen

SBZ Pensioen heeft hier nog geen beleid voor ontwikkeld.

Minimum klimaateisen

SBZ Pensioen eist bij het aangaan van nieuwe beleggingen dat de fondsen een duidelijk klimaatbeleid kennen dat aansluit bij de uitgangspunten van Parijs.

Vanaf 2025 worden bij nieuwe vastgoedbeleggingen in Nederland de energielabels van panden expliciet in aanmerking genomen.

Er wordt vanaf 2025 gestreefd naar een gemiddelde GPR-score van minimaal 7,5 per pand of een aantoonbaar verbetertraject richting dit niveau.

Ontwikkeling beleid/ Actieplan

De afgelopen jaren zijn er verschillende initiatieven geweest die het mogelijk maakt om klimaatdoelen te identificeren en vast te stellen voor nieuwe beleggingen t.a.v. klimaat. SBZ Pensioen zal in deze periode beleid ontwikkelen waarbij gebruik wordt gemaakt van best practices. Naar verwachting wordt in 2025 de omvang van de onroerend goed portefeuille in het WTP bekend, wat het voor SBZ Pensioen mogelijk maakt om binnen de onroerend goed portefeuille gericht te gaan sturen naar het nieuwe beleid.

Private Equity

SBZ Pensioen belegt in fund of funds beleggingen. Deze beleggingen faseren naar verwachting de komende jaren uit. Gegeven de illiquide aard van de beleggingen en de fondsstructuur kan SBZ Pensioen geen effectieve sturing doen in deze categorie.

SBZ Pensioen heeft besloten dat er geen nieuwe beleggingen in deze categorie zal plaatsvinden. Nieuwe Private Equity beleggingen mogen alleen nog plaatsvinden middels de Impact Portefeuille. Binnen deze Impact Portefeuille streeft SBZ Pensioen onder meer naar beleggingen in klimaatoplossingen die bijdragen aan de energietransitie.

CO2e-reductie

SBZ Pensioen heeft geen CO2e-reductiedoelen voor deze categorie vastgesteld.

Klimaatcommitment

De combinatie van enerzijds een illiquide categorie en anderzijds marktontwikkelingen hebben er toe geleid dat SBZ Pensioen de laatste jaren geen nieuwe beleggingen heeft gedaan. Dit betekent dat de portefeuille van SBZ Pensioen belegt in fondsen waar bij de selectie het thema klimaat geen rol speelde.

De fund of fund manager, Partners Group en Pantheon, hebben op terrein van klimaat beleid ontwikkeld. Daar waar mogelijk verschaffen zij informatie voor de lopende beleggingen. Omdat de fondsvoorwaarden en aangegane rapportageverplichtingen geen expliciete richtlijnen t.a.v. klimaat kent en omdat de meeste beleggingen al hebben plaatsgevonden is sturing nagenoeg onmogelijk en kunnen de managers geen commitment geven.

Klimaatoplossingen

SBZ Pensioen heeft hier beleid ontwikkeld. Nieuwe beleggingen dienen plaats te vinden via de Impact portefeuille.

Klimaatplan SBZ Pensioen

Minimum klimaatbeisen

Niet van toepassing aangezien het hier om lopende beleggingen gaat die SBZ Pensioen laat uit faseren.

Ontwikkeling beleid/ Actieplan

Nieuwe beleggingen dienen plaats te vinden via de Impact portefeuille. Infrastructuur

SBZ Pensioen belegt in fund of funds beleggingen. Deze beleggingen faseren naar verwachting de komende jaren uit. Gegeven de illiquide aard van de beleggingen en de fondsstructuur kan SBZ Pensioen geen effectieve korte termijn sturing doen in deze categorie. De categorie zal binnen de impactportefeuille vallen met beleggingen in klimaatoplossingen die bijdragen aan de energietransitie.

CO2e-reductie

SBZ Pensioen heeft nog geen CO2e-reductiedoelen voor deze categorie vastgesteld. De reden hiervoor is dat allocatie naar deze categorie onder het WTP nog niet vaststaat en dat beleid nog verder moet worden ontwikkeld.

Klimaatcommitment

De combinatie van enerzijds een illiquide categorie en anderzijds marktontwikkelingen hebben er toe geleid dat SBZ Pensioen de laatste jaren geen nieuwe beleggingen heeft gedaan. Dit betekent dat de portefeuille van SBZ Pensioen belegt in fondsen waar bij de selectie het thema klimaat geen rol speelde.

De fund of fund manager, Partners Group en Pantheon, hebben op terrein van klimaat beleid ontwikkeld. Daar waar mogelijk verschaffen zij informatie voor de lopende beleggingen. Omdat de fondsvoorwaarden en aangegane rapportageverplichtingen geen expliciete richtlijnen t.a.v. klimaat kent en omdat de meeste beleggingen al hebben plaatsgevonden is sturing nagenoeg onmogelijk en kunnen de managers geen commitment geven.

Klimaatoplossingen

Beleggingen in infrastructuur kunnen een grote bijdrage leveren aan het oplossen van klimaatproblemen. De huidige infrastructuur portefeuille draagt daar al aan bij door bijvoorbeeld te beleggen in windmolenparken. Naar verwachting zal SBZ Pensioen blijven beleggen in infrastructuur. Hierbij zullen de vrijkomende gelden uit de huidige beleggingen o.a. worden belegd in klimaatoplossingen. SBZ Pensioen zal hiervoor het nodige beleid ontwikkelen. Hierbij zal SBZ Pensioen gebruik maken van internationale standaarden zoals het IIGCC.

Minimum klimaatbeisen

Nog niet van toepassing aangezien het hier om lopende beleggingen gaat die SBZ Pensioen laat uit faseren.

Ontwikkeling beleid/ Actieplan

SBZ Pensioen zal naar verwachting in 2026 beleid ontwikkelen voor deze portefeuille. Hierbij zal het pensioenfonds gebruik maken van best practices.

Impactbeleggingen

Met impactbeleggen gaat SBZ Pensioen een stap verder dan het beheersen van risico's die te maken hebben met milieu, sociale omstandigheden en goed bestuur.

Bij impactbeleggen wil SBZ Pensioen een positieve impuls geven aan o.a. het thema klimaat. Binnen dit thema richt SBZ Pensioen zich op de afschaling delving en gebruik van olie en gas, investeren in duurzame energiebronnen, duurzame delving van grondstoffen (milieu en mensenrechten), het bevorderen en verlies tegengaan in biodiversiteit. Door verbeteringen op deze sub-thema's te realiseren, verwacht SBZ Pensioen niet alleen een maatschappelijke winst, maar ook een economische winst waarvan andere beleggingen meeprofitieren.

CO2e-reductie

Klimaatplan SBZ Pensioen

SBZ Pensioen heeft een bottom up approach gehanteerd voor deze categorie. SBZ Pensioen belegt in fondsen die de Manager of Managers heeft voorgedragen. Deze fondsen kenden bij aanvang een duidelijk gewenst profiel (zoals regio, ESG thema's waaronder klimaat en rendementsverwachtingen) maar hadden de vrijheid om binnen dit profiel keuzes te maken.

De impact markt ontwikkelt zich de laatste jaren. Meer aanbieders richten zich op KPI's die zijn gekoppeld aan CO2e reductiedoelstellingen. De verwachting is dan ook dat SBZ Pensioen voor toekomstig beleid hier meer op kan gaan sturen.

Klimaatcommitment

De managers binnen het thema klimaat kennen allen een klimaatcommitment. SBZ Pensioen toetst periodiek deze commitment. In 2025 zal er een toetsing plaatsvinden.

Klimaatoplossingen

SBZ Pensioen belegt in de impact portefeuille ruim 40% in klimaatoplossingen.

Minimum klimaateisen

Voor het aangaan van nieuwe investeringen ontvangt SBZ Pensioen van haar Manager of Managers informatie. Ten aanzien van het thema klimaat moet hier duidelijk zijn wat de bijdrage/impact op het klimaat is. Tevens moet duidelijk zijn dat de beoogde klimaatbijdrage niet samengaat met andere nadelige effecten op het terrein van ESG.

Ontwikkeling beleid/ Actieplan

Naar verwachting wordt in 2025 de gewenste omvang van de impact portefeuille in het WTP bekend, wat het voor SBZ Pensioen naar verwachting mogelijk maakt om nieuwe investeringen te doen. SBZ Pensioen zal een deelnemersonderzoek uitvoeren om de impactthema's te herijken. Naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek en naar aanleiding van best practice zal SBZ Pensioen nader beleid ontwikkelen.

Staatsobligaties

SBZ Pensioen belegt in staatsobligaties binnen de LDI portefeuille en binnen de portefeuille opkomende landen. SBZ Pensioen past voor deze categorie o.a. haar landenbeleid toe, wat o.a. naar de prestaties van landen kijkt op het tegengaan van klimaatverandering. Landen die wereldwijd tot de laagste 20% behoren komen in aanmerking om te worden uitgesloten mits er aan andere factoren ook niet is voldaan.

CO2e-reductie

Wetenschappelijk vindt er nog veel onderzoek plaats naar de rol en bijdrage van landen aan klimaatverandering. SBZ Pensioen hanteert geen doelstellingen voor deze categorie.

Klimaatcommitment

In 2019 hebben 197 landen het Parijsakkoord ondertekend. Het is dan ook goed mogelijk om sturing te geven op commitment. SBZ Pensioen past deze sturing nog niet toe. Landen kunnen zoals de Verenigde Staten (tijdelijk) uit het akkoord stappen, maar toch doorgaan met verduurzaming. Dit laatste moet natuurlijk net als bij bedrijfsobligaties blijvend worden getoetst. SBZ Pensioen zal onderzoeken of het mogelijk is om een kader te ontwikkelen dat effectief kan worden gebruikt voor deze toetsing.

Klimaatoplossingen

Overheden leveren een grote bijdrage aan klimaatoplossingen. Investeerders kunnen overheden hiertoe aanmoedigen door bijvoorbeeld in green bonds te beleggen. SBZ Pensioen kent nog geen expliciet beleid op dit terrein t.a.v. staatsobligaties.

Minimum klimaateisen

SBZ Pensioen past deze voor deze categorie niet toe.

Ontwikkeling beleid/ Actieplan

Klimaatplan SBZ Pensioen

SBZ Pensioen stuurt bij haar engagement manager aan op het voeren van een actieve dialoog met overheden daar waar mogelijk en noodzakelijk t.a.v. klimaat. Daarnaast zal SBZ Pensioen de klimaatcommitment verder uitwerken, wat kan resulteren in een verdere aanscherping van het landenbeleid.

Hypotheke

SBZ Pensioen investeert via een drietal fondsen in Nederlandse woning hypotheek. Deze fondsen zijn relatief illiquide, waardoor SBZ Pensioen beperkte korte termijn sturingsmogelijkheden heeft. Op lange termijn zijn deze mogelijkheden er wel.

CO₂e-reductie

SBZ Pensioen heeft nog geen CO₂e-reductiedoelen voor deze categorie vastgesteld. In de praktijk is dit ook moeilijk te realiseren. Het bestand van woning hypotheek is historisch opgebouwd en men kan niet eisen dat bewoners verduurzaming doorvoeren.

Het realiseren van eventuele CO₂e-reductiedoelen kan via twee wegen: stimulering en positieve selectie. Bij stimulering zetten de fondsen in op een verduurzaming van de woningen. Dit kan bijvoorbeeld door kortingen te geven op hypotheek voor specifieke investeringen, of door het geven van advies. Fondsen kunnen positieve selectie toepassen door bijvoorbeeld in hun prijsstelling rekening te houden met het energielabel van het huis. SBZ Pensioen belegt in fondsen die beide methoden toepassen.

SBZ Pensioen heeft nog geen keuze gemaakt wat de beste aanpak is die kan worden gebruikt. In 2025 zal hier nader invulling worden gegeven.

Klimaatcommitment

Fondsen kunnen en willen nog geen expliciete klimaatcommitment afgeven.

SBZ Pensioen belegt in fondsen die de eerder genoemde methoden toepassen om de CO₂e te reduceren. De fondsen ontwikkelen proactief klimaatbeleid en stemmen dit af met de aandeelhouders waaronder SBZ Pensioen. Bij het aangaan van nieuwe beleggingen en/of doen van desinvesteringen zal SBZ Pensioen rekening houden met de ontwikkeling van dit beleid.

Klimaatoplossingen

SBZ Pensioen heeft hier nog geen beleid voor ontwikkeld. Door wetgeving is de verwachting dat eventueel beleid niet mogelijk is. Zo mag een hypotheekgever een hypotheekaanvraag alleen weigeren op wettelijk toegestane criteria.

SBZ Pensioen heeft de voorkeur voor fondsen die actief bijdragen aan de verduurzaming van de woningvoorraad, bijvoorbeeld door hypotheeknemers te ondersteunen bij energiebesparende maatregelen of door het aanbieden van verduurzamings hypotheek.

Minimum klimaat eisen

SBZ Pensioen heeft de duurzaamheidsambitie om beleggingen in hypotheek met een gunstig energielabel te stimuleren of actief te sturen op verbetering van het energielabel.

Ontwikkeling beleid/ Actieplan

SBZ Pensioen belegt in drie fondsen. SBZ Pensioen zal onderzoeken wat de verwachtingen zijn hoe het beleid en commitment van deze aanbieders zich gaan ontwikkelen. Hierbij wordt tevens gekeken naar andere aanbieders. SBZ Pensioen zal haar gewenste beleid in 2026 nader invulling. Hierbij zal het pensioenfonds onder meer een afweging maken welke methode of methoden van stimulering het meest effectief en gewenst is. Op basis van dit onderzoek kan SBZ Pensioen bepalen hoe toekomstige allocaties dienen plaats te vinden.

2027-2030:

- In deze periode evalueren wij de effectiviteit van ons klimaatbeleid en sturen we bij wanneer nodig.

Klimaatplan SBZ Pensioen

- SBZ Pensioen gaat door met het bereiken van positieve impact op het gebied van klimaat via de impactbeleggingen. Tegen 2030 willen we meer in duurzame energiebronnen beleggen dan in niet-duurzame energiebronnen.
- De portefeuille private equity zonder impactdoel is naar verwachting uitgefaseerd. Daarnaast zullen wij de doelstellingen die uit het onderzoek naar staatsobligaties komen implementeren.

Klimaatplan SBZ Pensioen

4. Verantwoording

We leggen verantwoording af middels halfjaarlijkse rapportages. Daarnaast publiceren we lijsten met:

- Uitsluitingen
- In welke bedrijven we wel beleggen (en specifiek in de prioriteitssectoren)
- De verhouding tussen Investerings in olie/gas versus duurzame energiebronnen
- Met welke bedrijven we een actieve dialoog voeren, op welk onderwerp
- CO2e-data portefeuille vanaf eind 2019 (referentiejaar) inclusief schatting voor illiquide beleggingen
- PAI-indicatoren (SFDR)
- Het percentage groene obligaties binnen de portefeuille

Kanttekening

Data en methodologieën die inzicht geven in de impact van beleggingen op het klimaat zijn nog in ontwikkeling. Nieuwe data en methodologieën kunnen ons andere inzichten geven en hiermee ook van invloed zijn op de keuzes die wij maken. En we realiseren ons dat data en methodes aan interpretatie onderhevig zijn. Wij willen ons daarom niet blindstaren op een bepaalde methode en/of onze doelstellingen kunnen bijstellen.

Klimaatplan SBZ Pensioen

5. Bijlagen

A. Definities

- Prioriteitssectoren: De sectoren die als meest vervuilend worden beschouwd en daarom een negatieve bijdrage leveren aan klimaatverandering: Landbouw, Aluminiumproductie, Cementproductie, Kolen, Onroerend goed, IJzer- en staalproductie, Olie en gas, Elektriciteitsopwekking, Transport.
- CO₂e: Dit staat voor “Carbon dioxide equivalent”. Waar bij het meten van “CO₂” slechts met één broeikasgas rekening wordt gehouden wordt bij het omrekenen van emissies naar “CO₂e” ook rekening gehouden met andere belangrijke broeikasgassen (methaan, koolwaterstoffen of distikstofoxide) in de atmosfeer.
- Financed emissions: Deze maatstaf maakt het mogelijk om de bijdrage van de investeerder aan de absolute emissie van een onderneming te meten.
- Weighted Average Carbon Intensity: Dit is de relatieve CO₂-emissie per miljoen euro bedrijfsomzet, gewogen naar het portefeuillegewicht van de investeerder.
- Scope 1: Directe CO₂-uitstoot, veroorzaakt door de eigen bronnen binnen de onderneming.
- Scope 2: De indirecte emissies die worden veroorzaakt door de aangekochte energieverbruiksactiviteiten van een onderneming. Te denken valt aan elektriciteit, verwarming of koeling.
- Scope 3: Dit betreft alle andere indirecte emissies veroorzaakt door activiteiten die niet direct worden gecontroleerd door de onderneming. Zoals het gebruik van producten die door de onderneming worden verkocht.
- Impactbeleggen of Impact-investeren: Beleggen in bedrijven, organisaties of projecten met als vooropgesteld doel een (meetbare) positieve bijdrage leveren aan maatschappelijke en/of milieuproblemen.
- Best in class selection: Het samenstellen van een portefeuille op basis van vooraf vastgestelde strenge (ESG)-criteria.
- Uitsluiten: Het om maatschappelijke en/of milieu-overwegingen niet willen beleggen in bepaalde bedrijven.
- Actieve dialoog: Een dialoog tussen SBZ Pensioen en de bedrijven waarbij SBZ Pensioen aandringt op verbetering. Voor de KPI is het totaal van actieve dialoog gelijk aan het totaal van (1) engagementprogramma Robeco dat betrekking heeft op het thema klimaat bij bedrijven in de prioriteitssectoren in de portefeuille van SBZ, (2) ‘light engagement’ d.m.v. onderbouwd tegenstemmen op aandeelhoudersvergadering op het moment dat de klimaatplannen van het betreffende bedrijf niet in lijn liggen met onze ambities, (3) engagements onderliggende managers die betrekking hebben op het thema klimaat bij bedrijven in de prioriteitssectoren in de portefeuille van SBZ.
- Green bonds: Obligaties uitgegeven door overheden of bedrijven ter financiering van duurzame/groene projecten. SBZ Pensioen belegt alleen in green bonds die een GBP (“Green Bond Principles”)-certificering kennen. GBP is een raamwerk voor best practices voor de uitgifte van green bonds. Het raamwerk bevat onder andere aanbevelingen op het gebied van transparantie.

Klimaatplan SBZ Pensioen

B. Maatschappelijke context

De ontwikkelingen op het gebied van klimaat volgen elkaar op. Voor klimaat zijn de volgende ontwikkelingen en initiatieven op het gebied van klimaat de belangrijkste voor SBZ Pensioen om rekening mee te houden:

- **Studies van het Intergovernmental Panel on Climate Change (hierna: IPCC)**
Het IPCC is een wetenschappelijke organisatie opgericht door het United Nations Environment Program (UNEP) en de World Meteorological Organization (WMO). Het meest recente rapport van het IPCC uit 2022 heeft verontrustende conclusies. De klimaatverandering heeft inmiddels al geleid tot wereldwijde gedeeltelijk onomkeerbare gevolgen voor mens en natuur door vaker optredende extreme weersomstandigheden. De meest kwetsbare mensen en ecosystemen worden onevenredig hard getroffen. Bij meer dan 1,5 graden opwarming nemen de mogelijkheden voor effectieve aanpassing en klimaatbestendige duurzame ontwikkeling snel af.
- **Klimaatverdrag van Parijs.**
Op 12 december 2015 sloten bijna 200 deelnemende landen in Parijs een klimaatakkoord (als opvolger van het protocol van Kyoto uit 1997). Het doel is de opwarming van de atmosfeer te beperken tot 2°C met als streefwaarde 1,5°C (in de jaren 2050-2100; dit betekent een halvering van de uitstoot ten opzichte van 1990). Overheden, burgers en bedrijven hebben derhalve met zijn allen de plicht te komen tot een reductie van CO₂ uitstoot.
- **Klimaatcommitment financiële instellingen aan het Klimaatakkoord**
Met het klimaatcommitment heeft de financiële sector het initiatief genomen om een bijdrage te leveren aan de uitvoering van het Akkoord van Parijs en het Klimaatakkoord. Financiële instellingen meten en rapporteren over het CO₂-gehalte van de beleggingen en maken actieplannen voor de reductiedoelstellingen.
- **Overheidsbeleid**
Er bestaat veel onzekerheid over het overheidsbeleid en de marktontwikkelingen. De onduidelijkheid zit hierbij vooral in hoeverre overheden wetgeving ontwikkelen en aanpassen op het gebied van CO₂-reductie. Dit is ook van belang voor de koers van ondernemingen en andere marktpartijen en wat er hierbij van consumenten verwacht wordt.
- **Bestaande standaarden voor het meten van de CO₂-voetafdruk**
Er zijn in de markt nu al veel breed gedragen standaarden, indicatoren en methodes voor het meten van de CO₂-afdruk. Zoals de TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures), PAI (Principal Adverse Impacts) indicatoren van de SFDR of de PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials). SBZ Pensioen maakt hier waar mogelijk gebruik van.
- **Ontwikkelingen Europese wet- en regelgeving SFDR en EU-taxonomie**
De SFDR is specifieke wetgeving op het gebied van transparantie. Het doel hiermee is om inzicht te geven in de duurzaamheidsrisico's van financiële producten. De EU-taxonomie is een raamwerk aan de hand waarvan bepaald wordt of economische activiteiten een ecologische doelstelling hebben.
- **ESG-data ontwikkelingen**
ESG-data zijn in ontwikkeling. Ondanks dat, blijft het vaak appels met peren vergelijken en is er nog geen consensus over een marktstandaard. Veel data is ook nog niet beschikbaar of nog in ontwikkeling, zoals bijvoorbeeld de scope 3 CO₂-uitstoot.